

Gereformeerde Kerken Nederland (GKN)

Kort verslag van de Generale Synode van de Gereformeerde Kerken Nederland gehouden op zaterdag 18 maart te Ede.

Opening

Namens de samenroepende kerk, de Gereformeerde Kerk Zwijndrecht e.o., opent ds. L. Heres de vergadering, laat zingen de verzen 1 en 6 van Psalm 69, gaat voor in gebed en leest Nehemia 13:1-14.

Aan de hand van het gelezen Schriftgedeelte spreekt de preses een openingswoord.

Namens de roepende kerk heet hij de afgevaardigden welkom.

De geloofsbriefen zijn in orde. Er zijn geen instructies. Alle primi-afgevaardigden zijn aanwezig.

Dr. J. Douma en ds. E. Hoogendoorn wonen de synode bij als adviseur.

Constituering van de vergadering

In het moderamen worden verkozen ds. L. Heres als preses, ds. J.R. Visser als scriba en ds. R. van der Wolf als assessor. De preses van de samenroepende kerk, ds. L. Heres, verklaart de Synode van de Gereformeerde Kerken Nederland voor geconstitueerd. Hij nodigt de leden van het moderamen uit om hun plaatsen in te nemen. Het moderamen gaat in overleg om de vergadering verder voor te bereiden.

Vaststellen agenda

Nadat enkele na de sluitingsdatum binnengekomen stukken zijn toegevoegd wordt de agenda vastgesteld.

Instemming met de belijdenis

De preses verzoekt de leden van de synode hun instemming met de Drie Formulieren te betuigen. De leden van de synode betuigen hun instemming door te gaan staan.

Acta vorige GS 1 oktober 2016

De Acta is door het moderamen van de GS van 1 oktober vastgesteld en ondertekend.

Geconstateerd wordt dat geen van de kerken een voorstel heeft ingediend voor het vervullen van 2 vacatures voor het deputaatschap appenzaken. Aan de kerken wordt gevraagd alsnog met voorstellen te komen.

Correspondentie uitgegane stukken

Alle kerken hebben een overzicht ontvangen van alle stukken die in de periode 1 oktober 2016 tot 18 maart 2017 zijn uitgegaan. Voorlezen van één of meer van de stukken wordt niet nodig gevonden.

Deputaten CFB jaarverslag 2016

In aanwezigheid van de deputaten C.M. Blootens en L. Roorda wordt het jaarverslag 2016 behandeld. Vanwege vertrouwelijke informatie gaat de vergadering in comité.

De CFB heeft in 2016 informeel overleg gehad met de CvB's van de kerken.

De belastingdienst heeft bij groepsbeschikking alle kerken van de GKN aangemerkt als algemeen nut beogende instelling (ANBI). Groepshoofd van deze beschikking is Gereformeerde Kerken Nederland.

Alle kerken hebben voldaan aan hun verplichtingen. De jaarrekening 2016 kent een positief resultaat. Het resultaat wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Br. H.P.C. Bos en br. J. de Voogd worden benoemd om als kascontrolecommissie de boeken te controleren.

Artikel 31 Acta GS 1 oktober 2017

Br. L. Roorda vraagt de synode uit te spreken dat de GS van 1 oktober ten onrechte heeft geconstateerd dat voorstellen in een bezwaarschrift niet in de kerkelijke weg van art 30 Kerkorde aan de orde zijn gesteld en deze met de bezwaren heeft afgewezen. (Acta Artikel 31).

In de bespreking wordt uitvoerig stil gestaan bij de vraag: Appel en revisie, hoe zit dat nou? Je komt verschillende toepassingen tegen. In de bespreking wordt aan de hand van wat er geschreven staat in de Acta van de GS Groningen Zuid 1978 m.b.t. de herziening van de tekst van art 30 en 33 Kerkorde, ingegaan op het onderscheid tussen een appel en een revisieverzoek.

-Revisie

Beide artikelen, 30 en 33, waken er voor dat er onnodig onrust ontstaat door zaken zomaar rechtstreeks op de agenda van kerkelijke vergadering te plaatsen. Daarom is wat eerder in art 46 stond bij kerkelijke vergaderingen, bewust naar voren gehaald en in art 33 opgenomen.

Een nieuwe zaak kan alleen in de weg van voorbereiding door de mindere vergadering op de agenda van de meerdere vergadering komen. Daarbij dient de mindere vergadering alvorens een voorstel voor de meerdere vergadering wordt vastgesteld nauwkeurig na te gaan wat eventueel eerder betreffende de voorgestelde zaak is besloten. Daarbij wordt in art. 33 duidelijk aangegeven dat wat eenmaal afgehandeld is niet opnieuw aan de orde moet worden gesteld, tenzij...

Alleen wanneer men van oordeel is dat wijziging noodzakelijk is kan revisie worden aangevraagd. Alleen dan, anders niet. En als wijziging noodzakelijk is, dan weer in de weg van voorbereiding door de mindere vergadering. Niet rechtstreeks door een gemeentelid of een afgevaardigde maar altijd via een kerkenraad of een andere mindere vergadering.

-Appel

Wanneer iemand onrecht is aangedaan door een uitspraak van een mindere vergadering is er de mogelijkheid in beroep te gaan bij een meerdere vergadering. Ook is er de mogelijkheid bezwaar aan te tekenen bij de volgende gelijksoortige vergadering. Zo'n appel wordt ook wel het aanvragen van revisie genoemd. Dit appel en de zogenoemde revisie vallen onder het bepaalde in art 31 Kerkorde.

Een van de bezwaarschriften bevatte enkele voorstellen. Deze werden afgewezen omdat ze niet naar art 30 kerkorde in de kerkelijke weg van voorbereiding door de mindere vergadering aan de orde waren gesteld.

De Generale Synode besluit het verzoek van br. Roorda af te wijzen.

Artikel 21 Acta GS 1 oktober 2017

De GK Zwijndrecht e.o. vraagt de Synode uit te spreken dat vier appel/bezwaarschriften door de GS 1 oktober 2016 ten onrechte aan deputaten appelzaken ter behandeling zijn gegeven. (Acta Artikel 21). In de bespreking wordt er op gewezen dat er vier appel/ bezwaarschriften zijn ingediend, geen revisie verzoeken.

Bezwaarders hebben in de gesprekken met deputaten kenbaar gemaakt dat het hun gaat om een appel als bedoeld in art 31 Kerkorde.

De Generale Synode besluit het verzoek af te wijzen.

GK Harderwijk e.o.

Van de initiatiefgroep GK Harderwijk e.o. is een verzoek ontvangen om aansluiting bij de GKN en onder zorgstelling van een naburige kerkenraad.

Met dankbaarheid wordt kennis genomen van het verzoek. Na uitgebreide bespreking wordt met algemene stemmen besloten aan de verzoeken van de initiatiefgroep GK Harderwijk e.o. te voldoen. In de bespreking komt het volgende aan bod.

- Wanneer een groep mensen in de GKv vraagt om onder zorgstelling naar art 39 Kerkorde is dat iets om blij om te zijn.

- Art. 39 is ontstaan in de tijd van reformatie. Het aantal kerken is dan klein en op veel plaatsen is nog geen kerkenraad. Je komt het ook tegen bij de afscheiding wanneer Hendrik de Cock het land

rondtrekt. Op veel plaatsen zijn er kleine groepen, het begin van een zelfstandige gemeente. Dat moet je waarderen. Je ziet het zelfde rond de vrijmaking, wanneer op veel plaatsen het aantal gemeenteleden nog te klein is voor het (weer) instellen van de ambten. Zorg er dan wel voor dat je het op die plaats houdt. Ga de gemeente leden apart registreren. Met de bedoeling te stimuleren dat daar een zelfstandige gemeente ontstaat.

- Het is een prachtig initiatief dat we niet voorbij moeten laten gaan.

De GK Harderwijk e.o. wordt naar art 39 Kerkorde onder zorg gesteld van de kerkenraad van de GK Zwolle e.o.

Verder besluit de Generale Synode dat deputaten Eenheid gereformeerde belijders, in voorkomende gevallen en wanneer daarom wordt gevraagd, met betrekking tot nieuwe gemeenten of groepen die zich willen aansluiten bij de GKN, advies kunnen geven met het oog op orde en structuur.

Vragen uit de kerken

De kerk te Hardenberg maakt melding van het instellen van een commissie voor het onderhouden van contacten met dr. Victor d'Assonville en het Reformatorisch-Theologische Seminar (RTS) in Heidelberg. De commissie heeft contacten gelegd en heeft een kerkdienst van de Selbständige Evangelisch-Reformierte Kirche (SERK) in Hannover bijgewoond. Door de commissie wordt onderzoek gedaan hoe ondersteuning geboden kan worden. Ad hoc, op korte termijn en structureel. Ook wordt informatie ingewonnen over de plannen van de opleiding, de financiële situatie, verbanden met andere theologische opleidingen en contacten met andere kerken o.a. met de vrijgemaakte kerken. In mei zullen de predikanten Heres, Visser en Van der Wolf afreizen naar Heidelberg voor een gesprek met dr. d'Assonville en ds. Heck.

Vanuit de vergadering wordt positief gereageerd op de stappen die zijn gezet. Het steunen van de opleiding in Heidelberg wordt van harte aanbevolen: 'Zie het bijdragen aan het behouden van een gereformeerde theologische opleiding en uitdragen van de gereformeerde leer in Duitsland als een missionaire activiteit. Het gaat om een voluit gereformeerde opleiding. De opleiding zou ook van betekenis kunnen zijn voor onze studenten. We zijn blij dat het initiatief is genomen.'

Voor een andere door Hardenberg voorgelegde zaak gaat de vergadering in comité

Contact DGK

Deputaten ACOBB van de DGK en de commissie van de GKN hebben op 17 februari j.l. met elkaar gesproken. De commissie van de GKN heeft de brief van 12 maart 2016 aan de synode van DGK toegelicht. Na het gesprek hebben deputaten ACOBB van de DGK en de commissie van de GKN een gezamenlijk persverslag doen uitgaan. De afgevaardigden van de DGK en GKN hebben o.a. naar elkaar uitgesproken dat er blijdschap is over het gevoerde gesprek, de openheid en de opheldering. Na uitvoerige bespreking besluit de synode op voorstel van de commissie uit te spreken:

1. Met blijdschap kennis te nemen van de verklaring van de deputaten van de DGK dat alleen Schrift en belijdenis het fundament van de kerk vormen en op grond daarvan verdere gesprekken kunnen plaats vinden.
en te besluiten:
2. Deputaten eenheid gereformeerde belijders de opdracht te geven het oriënterende gesprek met de DGK voort te zetten.
3. Daarbij door te spreken over het functioneren van Schrift en belijdenis als fundament van de kerk en over de katholiciteit van de kerk.
4. Aan de synode van oktober 2018 rapport uit te brengen van de voortgang van de gesprekken en dan te besluiten hoe verder te gaan.

Deputaten studiebegeleiding

Deputaten hebben een tussentijds rapport uitgebracht waarin wordt aangegeven dat de opdracht aan de GK Harderberg om te komen met voorstellen voor de invulling van de studiebegeleiding onvoldoende kan worden uitgevoerd. Deputaten zijn van mening dat de opdracht beter in handen gegeven kan worden van de drie dienstdoende predikanten. Zij zijn degenen die de begeleiding in overleg met studenten moeten verzorgen en onderling de werkzaamheden verdelen. Op voorstel van deputaten besluit de synode:

- 1.1. De predikanten ds. L. Heres en ds. J.R. Visser naast ds. R. van der Wolf te benoemen tot deputaat studiebegeleiding
 - 1.2. Aan deputaten studiebegeleiding op te dragen de eerstvolgende Generale Synode te dienen met een uitgewerkt en definitief voorstel voor het begeleiden van studenten.
 - 1.3. De GK Hardenberg te ontheffen van de opdracht om tot een voorstel voor studiebegeleiding te komen.
2. Uit te spreken dat de deputaten studiebegeleiding ruimte krijgen om in hun definitieve voorstel aan de eerstvolgende Generale Synode ook voorstellen te doen omtrent tijdsruimte en billijke geldelijke draaglast verdeeld onder de kerken.

Deputaten HSV

In een tussentijds rapport leggen deputaten de vraag voor of de synode zich kan vinden in de werkwijze van deputaten. Deputaten gaan zich voor hun opdracht concentreren op twee zaken.

1. Is de HSV een verantwoorde vertaling van Gods Woord zodat die kan worden vrijgegeven voor kerkelijk gebruik? Dan gaat het om inhoudelijke toetsing van de vertaling aan de hand van wat daarover al aan beoordeling beschikbaar is.
2. Verdient het aanbeveling deze vertaling vrij te geven naast de NBG1951 die momenteel in onze kerken in gebruik is? Zodat het in de vrijheid van de kerken ligt om ook de HSV te gebruiken. Dan gaat om vooral om de vraag of het gebruik van de HSV voordelen biedt ten opzichte van de NBG1951.

De afgevaardigden zijn van mening dat het tussenrapport een goede weergave is van wat eerder is besproken. De opdracht is beperkt. Gewezen wordt op het belang van het gebruik van dezelfde vertaling thuis, in de kerk, op de catechisatie en als het kan op school. De synode kan zich in de voorgestelde werkwijze van deputaten vinden.

Deputaten visitatoren

Volgens het Huishoudelijk Reglement moeten kerkvisitatoren in de Generale Synode van maart rapport uitbrengen. Echter, visitatoren zijn nog volop aan het werk zodat de rapporten niet eerder dan op de GS van oktober kunnen worden ingebracht. Aan de kerken wordt in overweging gegeven om de rapportage standaard te verschuiven van de GS in maart naar die in oktober en het Huishoudelijk Reglement daarop te laten aanpassen.

Deputaten Eenheid gereformeerde belijders

Op voorstel van deputaten wordt ds. Van der Wolf benoemd als deputaat Eenheid gereformeerde belijders, zodat het deputaatschap Eenheid gereformeerde belijders nu bestaat uit de deputaten: br. J. Hartog (samenroeper), ds. L. Heres, ds. J.R. Visser en ds. R. van der Wolf.

Rondvraag naar art 41 Kerkorde

Na een rondgang langs de afgevaardigden van alle kerken stelt de preses vast dat de ambtelijke diensten voortgang hebben en dat de besluiten van de meerdere vergadering nageleefd worden. Geen van de kerken heeft hulp nodig voor de goede voortgang van hun plaatselijk kerkelijk leven.

Rondvraag

Gevraagd wordt of het mogelijk is dat er een handzaam boekje komt met daarin het Huishoudelijk Reglement, de regelingen en instructies. De vergadering besluit de deputaat-scriba dit te laten verzorgen. Ds. Van der Wolf dankt namens alle afgevaardigden de preses ds. Heres voor de wijze waarop hij de vergadering heeft voorgezeten.

Volgende Generale Synode

De synode wijst de GK Zwolle e.o. aan als samenroepende kerk voor de volgende generale synode die op DV 7 oktober 2017 in Ede gehouden zal worden. Aanvang 10.00 uur.

Censuur naar art 48 Kerkorde

De preses stelt vast dat de vergadering in goede orde is verlopen en dat de beraadslagingen in een broederlijke sfeer hebben plaatsgevonden.

Sluiting

Nadat ds. Van der Wolf is voorgegaan in gebed sluit de preses de vergadering.

Namens het moderamen

Assessor, ds. R. van der Wolf